

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 224.

V Ljubljani, v ponedeljek 3. oktobra 1887.

Letnik XV.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“,

edini katoliško-konservativni slovenski dnevnik

velja za Ljubljano pri opravištvu ali v „Katol. Bukvarni“ prejeman:

Za celo leto predplačan 12 gl.

„ pol leta 6 „

„ četrt leta 3 „

„ jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman za vse avstrijske dežele pa velja:

Za celo leto predplačan 15 gl. — kr.

„ pol leta 8 „ — „

„ četrt leta 4 „ — „

„ jeden mesec 1 „ 40 „

Opravištvu „Slovenca“.

Madjarsko vohunstvo.

Naši sosede, viteški Madjari razpeli so svoje mreže po celi državi ter lové vse politične muhe in mušice. V vsakem hrvatskem selu imajo svoje može, ki jim nosijo na nos, kje in kdo poje „Živela Hrvatska“ in se pregreši proti madjarski državni ideji. Rožički madjarskega vohunstva pa segajo tudi preko meje. Tako je „Pest. Lloyd“ zopet zasledil panslavizem v krševiti Črnigori. V dopisu iz Zadra „Montenegrinsche Zukunftsträume“ odkriva poluoficijozno nemško glasilo ogerske vlade veliko zaroto, ki je razpela svoje niti po vsem slovanskem jugu. Glavne misli omenjenega dopisa so nastopne:

Namen črnogorske politike je ustanovitev velike balkanske države pod žeslom Petrovičev. To dokazujejo v Zadru „Srbski List“, v Zagrebu „Srbobran“ in mnogi novejši dogodki, katerih politiki niso zasledili. Knez Nikita misli, da je ravno sedaj prišel pravi trenutek. Oba omenjena lista dobivata migljeje od črnogorske vlade. Kar upa knez črnogorski, to je izrazil v pesmi; „Onamo, onamo za brda ona!“ Tam za onimi brdi leži Prizren, staro carsko mesto!

V tej pesmi je knez razvil svoj politični program. V žalo-igri „Balkanska carica“ je nadarjeni knez dopolnil in završil svoj program.

Knez sam deluje v to svrhu. Sestavljen je odbor, v katerem so zaupni može kot: Pavlovič, Matavoli, Kostić, Jovanović, Kovačević in drugi. Poleg tega glavnega odbora delujejo dr. Tomanović v Dalmaciji, vrednik „Srbobrana“ Jovanović in dr. Medaković na Hrvatskem in dr. Mihalović v Sirniji. Enaki poverjeniki so tudi na Ogorskem in v Bosni. Vodje radikalne stranke v Srbiji so tudi v odboru.

Jeden glavnih uspehov „Črnogore“ je konvencija s papežem, ki je jugoslovanskim katolikom zagotovila svobodo vesti in odstranila versko misel, ki je doslej ločila Srbe in Hrvate. „S tem činom“ piše fanatični oboževatelj kneza, dr. Tomanović, „zrušila je črnogorska vlada pregrado, ki je delila Srbe in Hrvate“.

Le politični nagibi prisilili so kneza, da je sklenil to konvencijo. Nadbiskupa izbral si je knez poznatega „ultra-Slovana“, oca Milinovića. Knez Nikita more biti z njim zadovoljen. Dopisnik dalje črni Milinovića kot silnega agitatorja, ki v cerkvi in po hišah proslavlja črnogorskega kneza kot váruha vseh Jugoslovancev. Ta nadbiskup je dosegel, da sta se sprijaznila knez Nikita in škof Strossmayer. Črnogorska vlada se tudi hvali, da je vsled konvencije katoliška propaganda Avstrije v Bosni brez politične vrednosti; če pa ima kaj vrednosti, dela le Črnigori na korist.

Msg. Milinović ni pozabil svojih navad. Njegova duhovščina bori se s svojim pastirskim poklicem, on pa je neumorno politično delaven. Zapustil je Bar in hitel v Sinj, da je pospeševal izvolitev gimnazijskega vodje Bulića. Dalje se je vdeležil svečanosti, ki se je vršila v avgustu na spomin osvobojenja Sinjske krajine turškega ižesa.

V Cetinji so se posvetovali, ne bi li poslali v Sinj prestolonaslednika Danila, „da tam zbranemu narodu iz Dalmacije, Bosne, Hercegovine in Vojaške krajine pokažó to zvezdo upanja v bodočnost. V zadnjem trenutku so opustili to misel.

Sploh pa — konča dopisnik — Katkova prištaši niso knezovi prijatelji. Panslovanska propaganda je tako malo všeč Črnogoreu, kakor pravemu avstrijskemu domoljubu. Knez Nikita noče biti vogal Rusije, temveč nezavisen vladar jugoslovanske države. V kratkem prične v Baru izhajati list „Jugoslavija“, ki bo južnim Slovanom dokazoval potrebo zedinjenja Srbov, Hrvatov, Slovencev in Bolgarov v jedno državo.

„Pest. Lloyd“ zasledil je že dve zvezi, črnogorsko in panslovansko. Radovedni smo, kje iztakne tretjo jima družico.

Čehi in Nemci.

(Dalje.)

Nemški liberalci niso bili tako srečni. Čehi in Poljaki so odločno grajali nagodbo z Ogorsko, Čehi so bili v državnih zadevah celó pasivni: tu je pač velik razloček med Cis- in Transilvanijo. Slovaki, Rusi, Srbi in Rumunci niso imeli nobene narodne ali politične zveze, celó sami sebe niso dovolj poznali, zato so podlegli madjarskemu napadu. Upamo pa, da se tudi nemadjarski narodi otresejo s časom krutega jarma Arpadovih sinov.

V Cisilvaniji imajo prvič nenemški narodi večino gledé števila, v materijalni in duševni kulturi malo ali celó nič ne zaostajajo za Nemci, in konečno imajo Poljaki in Čehi slavno preteklost in politično individualnost.

Pa tudi nemške dežele imajo vsaka svojo zgodovino in deželno avtonomijo, tako da je stroga centralizacija skoraj nemogoča. Po dogodkih l. 1866. in 1870. vzbudilo se je na novo narodno čuvstvo slovanskih narodov. Avstrija je stopila iz nemške zveze, zanašati se je morala na svojo lastno moč, na tesno zvezo vseh svojih narodov, zato je vsak, tudi najmanjši narod važen faktor za obstanek države. Hegemonija ktere-koli naroda vzbuditi mora nezaupanje ostalih narodov, neslogo in prepir.

LISTEK.

Nekoliko misli z Lurdskega potovanja.

XIII.

29. avgusta 1887.

Predragi, premili prijatelj!

Vem, da boš začudeno gledal, kako da sem toliko dni svojega potovanja preskočil. Da, en cel teden stoji med mojim zadnjim pismom in sedanjim, teden za-me nič manj zanimiv, kakor bi bil za-te mikaven. In gotovo si željno pričakoval, da bom na daljno in široko opisal prizore iz svetovnega mesta Pariza, kteremu pravijo sree Francije, s kterim je tako tesno sklenjena osoda celega naroda. In Pariz, ognjišče novejših prekucij, s svojimi svetovno zgodovinskimi trgi, ulicami in poslopji; oholi Pariz, ki v eni noči prekucuje prestole, ruši ustave; ki vstvarja Evropi šege, ki določuje javno mnenje, ki vodi svetovno inteligencijo. Ta Pariz pustil je tudi v meni brezštevilnih, neizbrisljivih vtisov; v poznejših letih še se mi bo duh bavil z njegovimi podobami.

Vendar, predragi prijatelj, zdelo se mi je ne-

primerno, zamisliti se zdaj v posvetne podobe nečimurnega mesta ter tako pretrgati vrsto premišljevanj. Drugo pot te hočem v Pariz peljati in o tej priložnosti morda marsikako važno resnico spregovoriti.

Nekaj družega mi je danes na sreci. Po enem tednu posvetne raztresenosti sem dospel v miren kraj, kjer mi je zopet móči malo v druge reči se zamisliti. Paray le Monial! Komu ni to mestice še znano! Ono ima v skrivnostnem življenji Kristusove cerkve v novejšem časi največo imenitnost. V tem mestici se je pred dvesto leti bl. Mariji Margariti Alacoque razodelo Najsvetejše srce našega Zveličarja. Odtod se je v cerkvi vžgal nov plamen čeznaravnega življenja, kteri se čedalje bolj razširja po katoliškem svetu.

Da pa moremo veliko važnost tega skrivnostnega dogodka dostojniše ceniti, treba je zgodovinsko označiti dóbo, v kteri se je dovršil. Bili so tedaj časi za katoliško cerkev na Francoskem prežalostni. Francija je bila sicer na zunanje velika in mogočna, toda duh katoliške vere in vdanosti do rimskega papeža je bil skoraj popolnoma zamrl. Vzrok tej prikazni je bila največ narodna oholost Francozov, po kteri so se že od srednjega veka odlikovali ter

vsled tega vedno neko višje, odlikovalno mesto med katoliškimi narodi za-se tirjali. Ko se je pa za dóbo Ljudevita XIV. vsled srečnih vojsk in slovstvenega prosvepa francosko imé na novo proslavilo ter obdalo z novim bleskom, dobila je tudi vrojena nečimernost in lahkomiselnost francoska novega živéža ter se jela posebno javljati v kljubovanji proti rimskemu papežu in v povdarjanji tako zvanih „narodnih“ privilegijev, ktere so si Francozi pred drugimi katoličani v cerkvi prisojali. Od dne do dne je vez med Francijo in Rimom popuščala. To odtujenje je še posebno povspešil janzenizem. Pod krinko pobožnosti in gorečnosti so janzenisti vernike slepili ter jih odvrčali od katoliške cerkve. Po svojih namerah pravi heretiki, upotrebljali so janzenisti vsa sredstva, da bi katoliški čút v narodih zatrli. Ker je pa Najsvetejši zakrament središče vsega katoliškega življenja, zahtevali so pred vsem, naj se bolj redkokrat daritev sv. maše opravlja; odpravljali so tudi bratovščine in druge izvanredne pobožnosti, po kterih se verniki napeljujejo k pogostemu prejemanju sv. zakrametov. Ni čuda toraj, da je jela katoliška zavest čedalje bolj pojemati, da se je katoliških narodov polastila mlačnost in mrznja do vsega, iz česar zajema katoliško čuvstvo svojo hrano. Da, jan-

Bojna slava nemške armade pospeševala je povsod nemško narodno zavest, in ta vpliv narodnostne ideje segal je tudi čez nemško mejo. V Avstriji se je ustanovila prej neznana „nemško-narodna“ stranka. Posebno v jezikovno mešanih deželah silil je nacionalizem v klasje. V prvi vrsti velja to o Nemcih na Češkem. V obmejnih nemških mestih bili so glavni sedeži tevtonske agitacije. Naravno je, da je tudi na češki strani raslo narodno gibanje in to tembolj, ker so Nemci zopet „frankfurtizem“ proglasili kot svoje geslo. Kakor Palacky in njegovi tovariši že 1848. l. niso hoteli slišati o nemški zvezi, tako se sedaj vsi slovanski narodi upirajo odločno taki misli.

Posebno so Čehi pokazali svojo opozicijo proti dualizmu. In kako tudi ne? Po ustavi z dné 21. decembra 1867 postala je Avstrija državno-pravna novost, ki se je zvršila brez postavnega sodelovanja Čehov.

„Češka krona“ se gotovo ne more staviti v eno vrsto z vojvodstvom koroškim ali solnograškim. Češka ni le navadna avstrijska „provincija“ in še celó sedanje Polavstrije, katero je vstvaril dualizem. Ko je cesar Franc I. l. 1804, prevzel naslov „cesar avstrijski“, izjavil je slovesno, da ostanejo pravice Ogerske in Češke nedotakljive. Pri kronanjih v Pragi — zadnje se je vršilo l. 1836. — navzoči so bili vedno tudi zastopniki ostalih dveh dežel češke krone, Moravske in Šlezije.

Novošegni liberalizem in birokratski centralizem se nista ozirala na zgodovino in postave in tako sta poostрила politično in narodno nasprotje med Čehi in Nemci. Čehi so vložili protest v svoji „deklaraciji“ l. 1868. proti avstrijski decemberski ustavi in se niso vdeleževali obravnav v državnem zboru. Toliko marljiveje so delali domá, da razširijo „narodnostno idejo“. Pod milim nebom prirejali so tabore; potovanje avstrijskih Slovanov v Moskvo in Petrograd (1867), husitsko potovanje v Konstanc (1868), češko narodno gledališče v Pragi itd. bila so sredstva, s katerimi so vzbudili narodno zavest.

Še hujša je bila „mladonemška“ propaganda. Ko je Nemčija zmagala Francijo, vihali so avstrijski Nemci nosove, kakor bi bili ti največ pripomogli do zmage.

Ta tevtonizem, brezmerna ošabnost in protivavstrijske težnje naših Nemcev vzbujali so povsod resne pomisleke in so bili prvi povod Hohenwartovemu ministerstvu. Meseca avgusta 1870 so imeli v Pragi zastopniki češke in nemške stranke shod, da bi se sporazumeli. Posvetovanja bila so brez vspeha.

Med Staro- in Mladočehi ni bilo nobenega stvarnega nasprotja; v nemškem taboru pa ste bili že tedaj dve stranki: sanjači o Pangermaniji in udje Praške nemške kazine. Kazinoti niso hoteli slišati o nobeni stvari in so odločno zavrgli navsvete o narodnostni postavi.

30. avgusta 1870 so Čehi zopet prišli v češki deželni zbor. Z večino zastopnikov velikega posestva niso hoteli priznati deželnega zbora postavnim, niti vdeležiti se volitev v državni zbor; povdarjali so svoje češko pravo na podlagi deklaracije z dné 22. avgusta 1868. Vršile so se burne debate, pokazalo se je državno-pravno nasprotje med fede-

ralizmom in centralizmom. Meseca septembra predložen je bil državnemu zboru cesarjev reskript, v katerem vladar prizná pravice kraljestva češkega in obljubi kronanje s češko krono. Dalje naj bi se preosnovala ustava in volilni red, toda na podlagi veljavne ustave.

Toda nasprotje med Čehi in Nemci naraslo je že do vrhunca. Grof Leon Thun je po pravici očital Nemcem v državnem zboru, da so vsled svojega liberalizma izgubili že ves čut za ožjo domovino.

Večina deželnega zbora ni hotela poslati zastopnikov v državni zbor. Žalostni dogodki so se vršili meseca septembra 1870 v državnem zboru, kjer je eden glas odločeval.

8. decembra 1870 sta Palacky in Rieger sestavila spomenico, katero so podpisali Staročehi. V tej spomenici povdarjajo stališče zgodovinsko-politične individualnosti češke krone in odločno mržnjo proti ožji zvezi z novo nemško državo. „Saksonski državnik“, grof Beust, odgovoril je jako neprimerno na ono spomenico ter še bolj zanetil ogenj narodnega prepira.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. oktobra.

Notranje dežele.

„Prager Tagblatt“ pisal je o groznem terorizmu Čehov zoper nemško šolo v Příbramu. Pretili so neki železničnim čuvajem, da jih bodo iz službe spodili ali pa prestavili, če bodo pošiljali svoje otroke v nemško šolo. Kakoršen je človek sam, takó sodi o drugih. Nemci postopajo pač takó, in skoraj neverjetna so bila poročila o ljutem in brezozirnem postopanju zoper češke stariše, ki so hoteli vpisati svoje otroke v novo otvorenjo češko šolo v Olomuci. Toda laž ima kratke noge, in „Prager Tagbl.“ je moral to v svojo veliko žalost okusiti. Vodstvo prometnega železničnega urada v Příbramu poslalo mu je popravek, ki pravi, da so vse njegove vesti gledé tamošnje nemške šole lažnjive.

„Pol. Corr.“ poročala je, da bo naučni minister Gautsch vstregel poljskim željam s tem, da bo razširil *Lvovsko vseučilišče* z medicinsko fakulteto. To vest pa preklicuje dan potem, češ, otvorila se ne bodo predavanja na tem zavodu o fiziologiji in anatomiji, marveč bo le neki profesor tamošnje živino-zdravniške šole samo poučeval na filozofični fakulteti o anatomiji.

Vnanje države.

Avstrijski nadvojvoda Štefan dospel je dne 30. septembra v Madrid, kjer ga je na kolodvoru sprejela in pozdravila španska kraljica.

V Srbiji napadli so oboroženi Turčini vas Kraljevo, oropali eno hišo, umorili moža in ženo, hčer nujino pa nevarno ranili. Da ni prišla žandarmerija ter jih pregnali, ropali bi bili dalje ter napravili še veliko več grozodejstev.

Bolgarski knez povrnil se je dne 30. sept. s svojega nadzorovalnega potovanja, na kojem je obiskal tudi bojno polje pri Slivnici. — Nemški zastopnik Thielmann, ki je v soboto obiskal bolgarske ministre, odpotuje danes v Berlin. — Ker se roparstvo takó širi posebno v balkanskih krajih, ustanovila bo vlada kmetske oborožene zveze, da bodo

s pomočjo žandarmerije preganjale roparje. Roparji so že stara nadloga v Bolgariji in ne bo kmalu bolje, dokler se sosedna Turčija sama ne bo potrudila, da poviša varnost v svoji deželi. Kaj pomaga zasledovati Bolgarom roparje, ko se ti onstran turške meje lahko posmehujejo svojim preganjalcem. — Nekteri opozicijski listi hočejo pritirati na beli dan tudi še versko vprašanje. Samo tega je bilo še treba, potem je zmešnjava v Bolgariji dospela do vrhunca. Posebno „Navka“ se odlikuje v tem, ki ostro napada protestantske pridigarje, „da ne označujejo besede božje o miru, pravičnosti in bratstvu, ampak so le navadni politični agentje.“

V Atenah ustanovil se je klub, ki si bo prizadeval s tem delovati zoper Rusijo, da bo širil propagando za zdavno že obravnavano „balkansko zvezo“. Odlični član tega kluba, Leonida Bulgaris, pisal je bivšemu podpredsedniku pred kratkim razpuščenega bolgarskega sobranja, Cahariji Stojanovu, da bi ga pridobil za to idejo. Ta odločni nasprotnik ruskega vpliva na Balkanu in osobito v Bolgariji bil je seveda takoj navdušen za to stvar ter je odgovoril Bulgarisu s pismom, v katerem pravi med drugim tudi tako-le: „Skupna inteligenca bolgarska je prepričana, da balkanske države: Grška, Rumelija, Bolgarija, Srbija in celó Turčija ne morejo drugače obstati, kakor če si podajo roke in če ustanove njihovi sinovi bodočo balkansko zvezo. Sicer požrla bi vse balkanske države po vrsti sosedne civilizovane velesile, ki v eno mer izgovorom, da hočejo razširiti civilizacijo in napredek, delajo na to, da bi si podjarmile balkanske države.“

Rusija pričela je graditi rusko-sibirsko železnico Tomsk-Irkutsk-Vladivostok pri Tomsku. Predsednik in vodja temu podjetju je generalni gubernator zahodne Sibirije, grof Ignatjev. Ta železnica, ki bo vezala vzhodno morje z Velikim okeanom, gotova bo v petih letih.

Nemška vlada je pritrdila, najbrže ker je morala to konečno tudi storiti, da so francoska uradna poročila o mejnem dogodku resnična in istinita. Francoski vladni krogi se zelo čudijo, da je Nemčija priznala svojo dolžnost o odškodovanju Brignonove vdove. Pravijo, da je to ukazal sam nemški cesar. O znesku te odškodnine se še ni obravnavalo. Sploh pa bo ta dogodek, kakor je žalosten sam ob sebi, imel vendar tudi svoje dobre posledice, če smemo verjeti dotičnim poročilom. Odlični nemški listi se namreč potezajo za to, da bi se ustanovil „modus vivendi“ pri mejnem prometu, ter pravijo, da se dotične obravnave že vrše med Berlinom in Parizom.

Jules Ferry govoril je v Epinalu zoper manifest grofa Pariškega: „Že 17 let obstoječa francoska republika sprejela je manifest zaničljivo in mirno. Republika se ne boji pretendentov in šteje si v čast, pustiti jim popolno prostost, da napadajo vlado, kolikor jim drago. To priliko porabili bodo gotovo nekteri nezadovoljniji z ministerstvom, da jo bodo napadli; ko bi nastala kriza, bil bi položaj zelo kritičen. K sreči pa je republikanska zveza pripravljena odbijati še tako silne napade monarhistov in intranzigentov. Pariški intranzigentski, trgovski popotniki, ki sejejo obrekovanje in sovraštvo do najboljših služabnikov republike, pa se bodo neljubo zadeli z glavo ob zdravo pamet vogeških prebivalcev, ki dobro vedo, da je nesloga največji sovražnik domoljuba.“

Angleška vlada imenovala je namesto odstopivšega Bullerja irskim državnim podtajnikom polkovnika Ridgeway-a, ki je bil do sedaj član afganske mejne komisije.

Italijanski ministerski predsednik obiskal je dné 2. t. m. nemškega kancelarja v Friedrichsrube. V političnih krogih menijo, da je to obiskanje znak trdnih prijateljskih odnosajev med Italijo in velesilami srednje Evrope in jamstvo evropskega

zenizem ni drugega nameraval, kakor katoliško cerkev počasi, a gotovo poluteraniti.

Ob istem času se je z Angleškega začela razširjati po Evropi nova brezbožna filozofija. Bili so namreč deisti. Njih glavna zmota obstoji v tem, da tajé previdnost božjo; trdé, da Bog, vstvarivši svet, je od stvarstva in od človeka popolnoma ločen, ne zmené se kar nič, kaj se tu doli godí, kako človek živi; on je sam sebi dovoljen, tudi bi bilo zanj nedostojno v to pozemeljsko nizkost se še dalje vtikati. Samo ob sebi se razumé, da taka filozofija ni krščanstvu, kot čeznaravni veri, nič kaj ugodna; a nič jej ne more biti bolj abotno, kakor trditi, da se je Bog iz ljubezni do nas včlovečil ter v Najsvetejšem zakramentu med nami prebiva.

Janzenizem toraj z deizmom sta skupno provzročila, da je spomin na Boga čedalje bolj ginil iz človeških src; a v isti uri rastlo je sovraštvo do Kristusa in njegove sv. cerkve. Krščansko življenje je v narodih počasi zaspalo in v zunanjih oblikah odrevenelo. Ta mlačnost in mržnja je iz ožjih zasebnih krogov kmalu tudi v javno življenje prodrla; vrhunec pa je dosegla v glasoviti francoski revoluciji, v kateri se je sovraštvo do vsega krščanskega in božjega javno izreklo; nevesta Kristusova je bila,

kakor se je zdelo, konec prejšnjega stoletja za vselej na tla poteptana; po smrti Pija VI. so si njeni nasprotniki čestitali, da ne bo nikdar več prišlo do volitve novega papeža!

Toda tisti Bog, ki v svoji modrosti vlada svet in svojo sv. cerkev, je hotel ljubezen v srcih narodov z nova vžgati. Bog je ljubezen — tako uči apostelj ljubezni. Kakor sam sebe od vekomaj neskončno ljubi, tako je tudi z isto ljubeznijo vse vstvaril in vse vstrajno ljubi. Ljubiš vse, kar je, pravi Modri, in ničesar ne črtiš, kar si storil. Pred vsem pa ljubi človeka, vstvarjenega po svoji podobi. Svojo neskončno ljubezen do človeka pa skazal je najbolj s tem, da je edinorojenega Sina svojega za grešni rod človeštva žrtoval. V Jezusu Kristusu se je sama večna ljubezen včlovečila. Živi sedež in glasilo te ljubezni bilo je njegovo najsvetejše Srce, kakor je bil človek Jezus Kristus pravi Bog, tako je bila ljubezen, ki se je v njegovem srci javila, ljubezen večnega Boga! In to ljubezen je hotel Bog svetu z nova razodeti, in sicer po Srci svojega Sinu.

(Dalje prih.)

Odlični Kranjci.

(Dalje.)

Mossia Krištof iz Radovljice, posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta na kvaterno soboto: „Venite adoremus“ l. 1510 v mašnika.¹⁾

Prešern Mihael, svobodnih umetelnostij in modroslovja magister, notarius publicus — roj. v Radovljici 1676, posv. v Gradci leta 1698, je bil od maja 1700 do sv. Jurija 1705 kapelan Nakelski.²⁾

Sumrekar Mihael iz Radovljice „studiosus Laybac.“ posv. od Lavantinskega škofa Lenarta na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1512. v dijakona, v soboto: „Sicientes“ i. l. pa v mašnika.³⁾

Tschades Jožef Karol „Civis Carniolus, Rattmonstorffensis“ venčan v Gradci 22. apr. 1727 „A. A. L. L. et Philosophiae Prima Laurea.“⁴⁾

Viličlini „de Radmansdorf“ župnik pri sv. Vidu blizu Ptuja umrl 1473.⁵⁾

¹⁾ Zapisnik ordinacij Lav. škofje.

²⁾ A. Koblar, II., 89.

³⁾ Zapisnik ordinacij Lavantinske škofje.

⁴⁾ Topographia Ducatus Styriae v dostavku.

⁵⁾ Deželni arhiv v Gradci.

miru. „Riforma“ pravi, da se posvetovanje v Friedrichsruhe ne bo dotikalo papeževga vprašanja.

Dne 17. septembra bil je zopet boj med afganskimi vstaji in emirovimi vojači, in sicer pri Mukuru. Emirov polkovnik, Mabirika, bil je vjet. — Emir je, kakor smo že poročali, nevarno bolan. Ljut protin ga muči, in ker se ta razteza tudi na želodec njegov, je malo upanja, da bi okrevail.

Izvirni dopisi.

Iz Škofje Loke, 29. septembra. Pesniki hvalijo sicer jesen in opevajo njene dobrote in prijetnosti, a meni prozajiku se je jesen zamerila že v „polpreteklem času“. Sili se mi v dušo tisti neprijetni čut, kateri me je navdajal v otročjih letih, ko se je jelo izgovarjati: O sv. Mihaelu. Mislil sem si: Bode konec Tvoji „prosti zabavi“. Seveda, da se je ta neprijetni čut v teku let vedno manjšal in slednjič popolnoma izginol.

A v življenji se človeku radi tisti čuti, one misli, s katerimi je bil kedaj dober znanec, vračajo. Gotovo pa stopijo na površje takrat, kedar jim mi sami ali drugi, ki so z nami v dotiki, damo povod.

Vzrok neprijetnemu čutu bil je nam Ločanom o letošnjem sv. Mihaelu odhajajoči prijatelj, tukajšnji mestni kapelan č. g. drd. Sebastian Elbert. Lahko bi navajal pri njegovem odhodu v Podbrezje — njemu v pohvalo in čast, drugim pa, ki ga niso osebno poznali, v pojasnilo — vestno izpolnovanje dolžnosti duhovnega pastirja in dobro, iskreno prijateljsko občevanje z vsemi, v katerih družbi je bival, a vsega tega omenjal ne bom. Saj mu je preč. g. dekan Matej Kožu h navzoč pri odhodnici v napitnici vse to pohvalno omenjal naglasujoč, da se njegovega odboda žalosti zlasti jedna vrsta ljudi — bolniki. Saj mu je to njegov predstojnik č. g. Blaž Šoklič pri slovesu očitno povedal z besedami: „Odhaja mi duhovni pomočnik, ktere ga sem ljubil.“ Da ga je ljubilo tudi ljudstvo, pričalo je tiho ihtenje, ki se je čulo po končanem govoru zadnjo nedeljo, ko je častiti gospod omenjal, da je zapusti. Toraj, ako bi to zopet ponavljal, bilo bi odveč. A bojim se tudi, da bi ne žalil njegove skromnosti.

Zamolčati ne smem jedne stvari, ktera ni le slučaj. Slovenci tako radi hvalimo mnogokrat javno može, ki med nami bivajoč niso naše narodnosti, a vendar nas ne grde zunaj naše domovine in nam pravice narodnostne privoščijo iz celega srca. Kaj pa porečemo o možu, ki je prišel v svoji mladosti „s tujega“ k nam; a že v letih učečih se popolnoma razumel: kdor hoče jesti kruh na zemlji slovenski, ne sme biti tuj svoji drugi domovini! To uvaževajoč jel si je prisvajati jezik slovenski, kateri je danes tudi njegova last. O njem smem trditi, da se ni nikdar, akoravno je družega naroda sin, drugače obnašal, kakor „naše gore list“. To je pač posnemanja in priporočila vreden vzgled vsem inostrancem, če tudi niso duhovniki, pa si med nami želé služiti svoj kruh!

Tebi pa, prijatelj dragi, pri odhodu srčni: Z Bogom!

Domače novice.

(Jutri v god presvitlega cesarja Franc Jožefa I.) bo v stolni cerkvi ob 10. uri dopoldne slovesna sv. maša, ki jo bodo darovali mil. knez in škof in ktere se bodo vdeležili razni uradi, cesarski, deželni in mestni.

(Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.) Č. g. župnik Jan. Virant v Podgradu pri Novem mestu dobil je faro Mokronog. Prestavljeni so č. gg. kapelani: Gotard Rott z Vrhnike za administratorja v Spodnji Log na Kočevskem; Josip Laznik z Dobrove na Vrhniko; Josip Škofic iz Podbrezja na Dobrovo ter Sebastijan Elbert iz Škofje Loke v Podbrezje. Seme-niški duhovnik č. g. Leopold Picigas nastavljen je kapelanom v Kolovratu.

(Procesija na Dobrovo v spomin zlate maše sv. očeta) bila je včeraj jako veličastna. Sošlo se je iz Ljubljane, iz Šentvidske fare, od sv. Katarine in iz Polhovega Gradca več ko 6000 ljudi, ki so se v najlepšem redu moleč sv. rožni venec in prepevaje litanije Matere božje pomikali v cerkev Matere božje na Dobrovi, ki je bila s premnogimi drugimi hišami vred s zastavami, venci, cveticami itd. krasno okrašena. V Kozarjih in na Dobrovi so se krepko razlegali tudi možnarji, s katerimi so pozdravljali mimogredoče romarje. Ravno tako je bil most v Kozarjih okinčan s zastavami in opleten z venci. Kjer se cesta obrne proti Dobrovi, pred mostom, je prelat g. dr. Andrej Čebašek pričakoval prihoda mil. kneza in škofa, ki so tam izstopili iz voza in procesijo spremljali do cerkve. Ravno tako so se tam procesiji pridružili: predsednik našega odbora za praznovanje papeževe petdesetletnice, svetli knez Ernst Windischgrätz, ki je navlašč v ta namen prišel z Blede, državni poslanec dr. Poklukar in še več drugih udov omenjenega odbora. Po sv. mašah, ki sta ji imela gg. prošt dr. Jarec in prelat dr. Čebašek, bila je ob 10. uri zunaj na pokopališču slavnostna pridiga, ki jo je imel stolni kanonik in državni poslanec g. Klun, in ki so jo navzoči od konca do kraja poslušali z največjo pozornostjo in zanimanjem. Govoril je pa o sv. očetu in o Njih posebnem zupanji v moč sv. rožnega venca, ter kazal, kako prav in primerno je bilo, da je odbor za papežovo petdesetletnico prvo slovesnost napravil v cerkvi Matere božje v praznik sv. Rožnega venca. Po pridigi bila je velika sv. maša, ki so jo darovali mil. knez in škof, katerim so stregli prelat dr. Čebašek, stolna kanonika Jera in Klun in drugi prišli duhovniki. Popoldne po litanijah so mil. knez in škof blagoslovili novo znamenje sv. križa, ki so ga postavili v lepi kapelici, precej ko se iz Ljubljane pride v vas, in ki prišlim romarjem resno kliče in jih opominja: „Reši svojo dušo!“ Vreme je bilo vseskozi krasno, verni narod navdušen in prešinjen od edine želje, da bi Bog sv. očeta ohranil še mnogo let in jim dal doživeti izpolnitev vseh Njih želja in popolno zmago sv. katoliške cerkve.

(Šolska svečanost.) Preteklo soboto minulo je trideset let, kar je č. g. prof. Josip Marn prišel na gimnazijo za učitelja. Ravnatelj gosp. J. Šuman slučajno to zvé, a hipoma skliče gospode profesorje

ter mu slovesno čestita ž njimi vred še na mnoga leta. Gosp. prof. J. Marn iznenaden o toliki pozornosti zahvaljuje se čislaneu gosp. direktorju in kolegam za čestitko ter pravi, da si je v prejšnjih letih res želel biti med starejšimi na višji stopinji, a sedaj — malo da ne starosta — želi si spet nazaj med mlajše gospode, kateri sami nadopolni mnogo lahko storijo za nadopolno našo slovensko mladino — mnogo več, kot se je moglo storiti nekdanj. Sicer je ž njim vred stopil takrat tudi g. prof. M. Žaželj, kateri je pa potem nekaj let v službi bil na Reki, on pa deluje neprenehoma na gimnaziji Ljubljanski. Njegovi prvi slovenski učenci so na primer letos praznovali 25letnico svojega mašništva; on pa more poleg službe šolske obhajati že 25letnico kot jezičnik, kakor kaže „Učit. Tovariš“. Na zdar!

(Poročil) se je dne 2. oktobra g. Jarnej Ravnikar, učitelj na Krškem, z gospico Marijo Rupertovo s Krškega.

(C. kr. trgovinsko ministerstvo) imenovalo je svetnika trgovinske zbornice, gosp. Karola Luckmanna, članom sveta državnih železnic, njegovim namestnikom pa predsednika trgovinske zbornice, gosp. Josipa Kušarja, za triletno poslovno dobo.

(Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 15. snopič, nadaljujoč povest „gospod Mirodolski“.

(Vlom.) V noči od sobote na nedeljo čul je g. Seemana pomočnik, Jurij Henčelj, ropot v baraki na Rimski cesti in zagledal tatú, ki je vrgel v živo mejo steklenico sladšče, ukradene črešplje in hruške. Ko ga je Henčelj zgrabil, podrla sta se oba na tla; tat ga je ranil, a sklical je ranjenec orožnike, ki so lopova prijeli in izročili redarstvu.

(Častniki tukajšnje garnizije) imajo počenši z včerajšnjim dnem v prostorih nekdanje gostilne hotela „Evropa“ lastno menažo. Kuharji so vojaki.

(Po Kolodvorskih ulicah) sta včeraj dva mladeniča razgrajala ter ranila brez vsakršnega povoda starega moža. Ker se je to podnevu godilo, nabralo se je mnogo ljudi. Redarja sta tirala razgrajalca v zapor.

(Tat humorist.) V noči od sobote na nedeljo prišel je tat na Rimski cesti v kuhinjo g. A. S., sédel je brez vsega strahu, in ko ga je kuharica vprašala, kaj išče, odgovoril je: „Nič“. O polunoci pa ste šli s tatom dve žepni uri.

(Ljubljanski vodovod.) Malone se nam je zdelo, da bo popolnoma izginil ali pa usahnil Ljubljanski vodovodni odsek, ker ni bilo o njem zadnji čas ničesa čuti. Ali te dni je bil v Ljubljani g. Smrekar, ki je poročal, v koliko je že napredovalo njegovo delo. Veseli nas, da bode mladi podjetnik predložil, svoje načrte že prihodnji mesec, in potem takem je vsaj upati, da dobodemo teško želeni vodovod, ako ne prej, gotovo že l. 1889. Vodo bode odsek dal napeljati z Ljubljanskega polja, toraj z desne strani Save. Zemljo so vrtali in se uverili, da bode vode dovolj za slovensko stolno mesto. Vsekakor pričakujemo, da vodovodni odsek pospeši svoje delovanje, da urno dela, nič ne odlaga, kajti naše vodovodno prašanje mora se brzo rešiti. Občinstvo Ljubljansko, vsaj inteligentnejše, čitalo je gotovo razprave higijenskega kongresa na Dunaji, ki je končalo svoje zborovanje, ter bode uvožujoč razloge, da je zdrava pitna voda ud največje važnosti in

Zupan Peter, roj. 1756, posv. 1780, kapelanoval je na Igu, v Šmartnem pri Kranji, v Sori, pri sv. Petru v Ljubljani ter bil tudi provizorij v Javorji.¹⁾

Žerovič Janez okoli 1720 duhovni pomočnik pri sv. Ksaverji na Stražah, potem v Plibergu.²⁾

34. Ribnica.

Arlič Jurij „de Reyffnitz“, posv. od Lavantinskega škofa Filipa „ad tit. provis. mensae nobilis armigeri Johannis Enstaler, prefecti domini in Gotsch“ na kvaterno soboto: „Veni et ostende“ l. 1546 v subdijakona, na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1547 v dijakona, v soboto: „Sicientes“ i. l. pa v mašnika.³⁾

Globacher Janez iz Ribnice, posvečen v mašnika na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1512. od Lavantinskega škofa Lenarta.⁴⁾

Reich Štefan „Reiffnizensis“ je bil 1775 tretje leto kapelan v Šmarji na Štajarskem. Zapisnik od 25. julija i. l. ima o njem: „Theologiam absolvit Graecii. Per tri mestre fuit in Calobje. Contentus cum suo parochio et caeteris. Non est pro concionibus

ex defectu Linguae Carniolicae, quam monum perfectae calet.“¹⁾

Štefan „filius Georgii de Reiffnitz“, posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta na kvaterno soboto: „Charitas Dei“ l. 1512 v dijakona.²⁾

Willischiz Jurij „natione Carniolus ex Reiffniz oriundus“ roj. 1587, posv. v Trstu od škofa Ursina na kvaterno soboto v postu l. 1612 v subdijakona, 21. aprila i. l. v dijakona, 16. junija i. l. pa v mašnika. Julija 1617 je prišel za vikarija k sv. Antonu v Slov. goricah. Vizitacijski zapisnik od 3. oktobra i. l. ima o njem: „Inservit huic Ecclesiae (sv. Anton) tres menses, ad quam per Rdm. Parochum Raggerspurgensem est constitutus. Absolvit cursum Philosophiae, casus conscientiae privatim legit. Examinatus in reliquis utcumque satisfecit. Recitat Breviarium et officium B. M. V. diligenter. Fert semper habitum et tonsuram. Communicantium habet ad 2000 omnes obedientes. Parentes secum habet.“³⁾

Wuzel Lukež „Reiffnizensis aet. 42 ann. approbatus 14. nov. 1760 pro Subsidiario ad B. M.

V. in Siessenberg.“¹⁾ 1755—1759 je bil vikarij pri sv. Jakobu v Dolu,²⁾ od maja do novembra 1760 pa kapelan v Cirkovicah.³⁾

35. Sv. Rupert pri Mokronogu.

Bizjak Janez Kristof, rojen 1652, posv. 1679, kapelanoval je 40 let v Ponikvi, potem pa je bil ondi do smrti supernumerarij. Umrl je kot zlato-mašnik 83 let star 19. nov. 1735.⁴⁾

Repiša Lukež „de seto Rudberto ppe nassn-fues“ posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta na kvaterno soboto pred nedeljo: „Reminiscere“ l. 1515 v akolita, v soboto: „Sicientes“ i. l. v subdijakona, na kvaterno soboto: „Venite“ i. l. pa v mašnika.⁵⁾

Simon „filius Martini de Seto Rudprto prope Gurkfeld titulum provis. a strenno d. Joanne Rayhenburger habens“, posvečen od Lavantinskega škofa Lenarta na kvaterno soboto: „Intret“ l. 1512. v subdijakona, v soboto: „Sicientes“ i. l. v dijakona, na veliko soboto i. l. pa v mašnika.⁶⁾

¹⁾ Cathalogus D. D. Parochorum et Cooperatorum.

²⁾ J. Orožen, IV., b. 380.

³⁾ Matrike Cirkovske.

⁴⁾ Cathalogus D. D. Parochorum et Cooperatorum.

⁵⁾ in ⁶⁾ Zapisnik ordinacij Lavantinske škofije.

(Dalje prih.)

¹⁾ A. Koblar, I., 88.

²⁾ J. Orožen, II., b., 105.

³⁾ in ⁴⁾ Zapisnik ordinacij Lavantinske škofije.

¹⁾ Cathalogus D. D. Parochorum et Cooperatorum.

²⁾ Zapisnik ordinacij Lavantinske škofije.

³⁾ Knezoškofijski arhiv v Gradcu.

največjega vpliva na človeško zdravje, veselo pozdravilo tisti dan, ko bode v prvih eurkih pritekla zdrava pitna voda z Ljubljanskega polja v belo Ljubljano. Ker je torej vodovod le v interesu občinstva, zato pričakujemo, da bode naše občinstvo z dejanjem in besedo pospeševalo delovanje vodovodnega odseka.

(Tuj tolovaj ali kaj?) (Umor.) Z Bleda 2. t. m. se nam poroča: Knez Ernst Windisch-Grätz zida tukaj krasno vilo, ki je po večjem dodelana, pa še prazna. Jako prostorni hlevi so bili že lani sozidani in v njih narejenih tudi nekaj sob za posle. Knez stanuje letos še v Petranovi hiši, kneginja na otoku, mlada princea pa sta imela svoje spalne sobe začasno vrejene v gori omenjenih hlevih. V petek, 30. septembra, zvečer je tožil mlajši, še le 13 let stari princ, da ga glava boli. Oče mu veli, naj gré spat, ker se je imel drugega dne prince peljati na Dunaj. Ko pride v svojo sobo, sliši, da se v sobi starejšega brata vrata odpirajo. Ker je bil brat ostal v Petranovi hiši pri večerji, vzel je mladi princ za previdnost svoj nož in šel gledat, kdo je v sobi bratovi. Že pred vrati sliši nekoga. Ko pa sobo odpre, v kateri je gorela luč, zagleda na bratovi postelji velikega in krepkega človeka, kteremu nemški reče: „Kaj tukaj delate, spravite se od tod.“ Tujec vstane in v gladki francoščini odgovori, da je truden in hoče denarjev. Princ mu na to tudi francoski pravi, naj se pobere od tod, ker on nima denarja, drugega pa tudi ne dobi. Sicer pa pristavi princ, pride kmalo sem še pet častnikov in tudi žandarmi niso daleč od tod. „O, žandarji so v Bledu“, odgovori tujec; „toda ne kličite, sicer Vas bom tje-le vrgel. A če vojaki pridejo, moram iti.“ Pri tej priliki potegnil je uro iz žepa, da je pogledal, koliko je ura. Princ je zapazil, da je imel tujec zlato uro s zlato verižico, in da je bila pri uri šipica počena; tudi je imel na eni roki zlat zapestnik (verižico); dalje visoke jahalne škornje, ki so bili ob straneh od blata oškropljeni; ozke jahalne hlače, kratko suknjo z velikimi gumbi, jahalno palčico s srebrom okovano, čelo in oči s krinko zakrite.

Na mizi je ležala listnica starejšega princea; ko jo tujec zagleda, vpraša, kaj je to, in je li kaj denarja v nji? Princ mu odgovori, da je to zapisnica, in da v zapisnico nihče denarjev ne spravlja. Tudi je vprašal, čegav je grad, in ko mu princ pové, da je kneza Windisch-Grätza, reče mu tujec: „In Vi ste menda strežaj njegov?“ Princ mu pritrdi, na kar oni pravi: „Fante, korajžo pa imaš!“ (Mon petit, vous avez courage!) Vendar pa mu je zopet zagrozil, da naj nikar ne kliče, ker ga bo sicer v stranišče treščil. Vprašal ga je nadalje, kam pelje cesta, in je li kaj jam v tistem kraju, češ, da je silno truden in se mora opočiti. Pristavil je še, da potrebuje denarja in je po stanu svojem kupec. Tudi je hotel zvedeti, koliko konj je v hlevu; in ko mu je princ to povedal, rekel je, da bi si želel enega takega konja. Preteklo je skoraj polu ure, predno je odšel. Princ šel je takoj za njim, in prišel je med tem časom tudi hlapec v hlev, ki pa ni imel poguma iti za tujcem in pogledati, kam jo bode krenil. Bal se je, da bi ne streljal.

Prišel je menda tudi še enkrat nazaj pogledat, ter je še le potem pobegnil. Reč se je sicer nemudoma naznanila žandarmom, ki so telegrafično tudi sosednim žandarmerijskim postajam sporočili, da se tak in tak človek klati okoli, in naj ga primejo. Včeraj so v Lescah pravili, da so nekega sumljivega tujca prijeli v Bohinjski Bistrici, in zopet drugi so pripovedovali, da je tak človek bival v neki krčmi v Lescah. Slikar, ki dela pri knezu Windisch-Grätzu, pravil je, da je bil že pred osmimi dnevi tam neki tujec, ki je nemški le za največjo silo lomil in je bil skoraj prav enako oblečen, kakor človek, s kterim je imel mladi princ opraviti. Ako ga zasačijo, bo se še zvedelo, kdo in od kod je, ali je kak nevaren postopač, prismojen človek ali kak neslanež, ki je hotel le burke vganjati z mladim princem. Doslej pa ne izrečemo nobene sodbe, ampak le omenimo, da je ta dogodek prebivalstvo v Blejskem kotu silno vznemiril, in da ljudska govorica vé že o celih tolovajskih četah, ki se potikajo po Gorenjskem. Žandarji so se precej vzdignili, da poiščejo skrivnostnega tujca. Okoli polnoči pridejo na Bohinjsko Belo, kjer vidijo nekega človeka v spodnji obleki — bežečega izpred neke hiše. Ko pridejo tje, najdejo na glavi hudo razbitega 29letnega v tisti hiši stanujočega človeka, ki je še nekoliko dihal, pa ne dolgo potem umrl. Kdo in zakaj ga je umoril,

ni se zvedelo do včeraj, pač pa so ljudje sumničili o tem. Upamo, da se bode posrečilo zvedeti hudo delnika in ga izročiti zasluženi kazni.

(Premoga) so neki silno velikanske sklade v Saleški dolini na Štajarskem zasledili. Rudarji, ki se na to reč razumejo, dali so na raznih krajih, kjer se jim je dozdevalo, da bi utegnili biti premogova žila, vrtati in kopati globoko v zemljo; po tistih poskusih so potem površno preračunili, koliko bi utegnili žila biti debela. Račun jim je pokazal, da mora v Saleški dolini ležati sklad premoga več nego deset tisoč milijonov meterskih stotov obsegajoč. Strokovnjaki trdijo, da ga bodo z malim trudom leto za letom po 5 milijonov stotov na dan spravili, toda poprej mora se napraviti iz Celja v Saleško dolino železnica, kar je popolnoma umljivo, kajti najbogatejše premogove jame brez železnice se dandanes ne vzdržé zaradi prevelike konkurence. Saleški premog je neki posebno čist in izboren. No, Bog daj srečo, morda bo ta kurjava potem tudi v Ljubljani kaj cenejša, kakor je sedaj. Lahko bi bila. V Gradci je stari stot po 38 kr., v Ljubljani pa po 50 kr.

(Volkovi) pokazali so se v Beli na Koroškem, kamor so se zveri menda iz Solčavskih planin priklatile. Delajo veliko škodo ne le med drobnico, temveč tudi med srnami in drugo divjačino, ktere bodo temveč uničili, čem bližje je zima. Sedaj se namreč brez posebne težave vendar tu in tam kaka ovca ugrabi, po zimi pa teh ne bo iz ovčjaka, in bodo lačni požrešneži le za srnami in zajci sledili. Lovcem se silno za malo zdi, da niso še prav nobenemu posvetili, ali tolažijo se s snegom, češ, kedar ta dobro zapade, potem jim bomo že pokazali. Pastirji pa trdijo, da zveri, ki jim drobnico pobirajo, niso volkovi, temveč risi. No, je tudi lahko mogoče, kajti tudi o teh je bilo slišati, da se klatijo po Solčavskih planinah in drobnici kri pijó.

(Učiteljske službe) v Radovljiškem okraji so razpisane: Na novi jednorazrednici v Ribnem pri Bledu; letne plače 450 gl., 30 gl. doklade in stanovanje. Druga učiteljska služba na Bledu; plače 450 gl. Tretja učiteljska služba na Jesenicah; plače 400 gl. Služba učiteljice na dvorazrednici v Kropi; plače 400 gl. in stanovanje. Prošnje do 12. okt. t. l.

Razne reči.

— Njegova barva. Neki trgovec, ki je kupčeval z galanterijskim blagom, imel je tirjati veliko svoto za različna olupševalna sredstva od imenitne gospe, ki je imela med drugimi tudi to „nobel“ navado, da je gube svojih priletih lic prikrivala svetu z barvo. Dostikrat poslal jej je že svoj račun, nikdar pa ni dobil plačila. Šel je toraj sam k njej ter jo prav ponižno prosil, naj poravná stari dolg. Visoka gospa bila je pa zaradi tega razžaljena ter mu ošabno očitala, da je impertinentno, ako jo tirja zaradi take malenkosti. Trgovcu se je pa za malo zdelo, da je dolžnica njegova tako osorna ž njim, ter jej odgovori: „Gospa, vi ravirate z menoj, kakor s služabnikom! Čudim se temu, kajti jaz ne nosim vaše barve, marveč le vi mojo.“

— Očé pridejo v hišo, kjer je več otrok in neznansko šunder. „Kaj pa imate vendar tak direndaj danes?“ „O nič, nič,“ odreže se zgovorna Minka, „družino se igramo, jaz in Janezek se pa kot očé in mati kregava.“

— Dobro se jih je odkrižal. Novince z dežele na nekem kneževem dvoru so nekatere gospe vedno zasmehovale zaradi njegove okornosti. V tem so se posebno odlikovale tri, kojim se je bralo z obraza, da jim je že davno minula „vigred življenja“. Enkrat prašale so ga v veliki družbi norčevaje se ž njim, kaj tako pazljivo opazuje? — „Dvorne starine!“ odrezal se jim je, srpo jih gledaje. Občen smeh! Odslej pa so ga pustile popolnoma pri miru.

— Slavni turški učenjak in izdajatelj prvega arabskega časopisa, Ahmed Faris, umrl je minole dni v Carjemgradu 87 let star.

Telegrami.

Dunaj, 2. oktobra. Higijenski shod se je svečano zaključil. Več govornikov zahvalilo se je cesarju in prestolonasledniku za shodu skazano naklonjenost, Dunajskemu mestu in vseučilišču za gostoljubnost. Predsednik shodov zaklical je konečno trikrat „hoch“ Nj. veličanstvu cesarju in cesarjeviču, shod pa je navdušeno temu pritrdil. Za prihodnje zborovanje shoda leta 1891 določili so London.

Berolin, 3. oktobra. Veleposlanik Lauenay odpotoval je popoldne v Friedrichsruhe. Iz Pariza se poroča, da je Bismarck stavil Vatikanu in Kvirinalu konkretne predloge, ki so provzročili Crispijevo potovanje v Friedrichsruhe.

London, 2. oktobra. Iz Massuaha poročalo se je v Kajiro, da je dobil abesinski general povelje, naj takoj odpotuje s svojo vojno proti Massuahu, da tako prehití Italijane.

Rim, 3. oktobra. „Riforma“ pravi: Crispijevega potovanje namen je, da se utrdi mir, ne pa delajo priprave za vojsko.

Carjigrad, 3. oktobra. Včeraj došel je odgovor Rusije na zadnjo turško noto. V Atenah napadli so neznani lopovi turškega poslanika.

Umrli so:

28. septembra. Albert Vidmajer, konduktorjev sin, 21½ let a, sv. Petra na šip št. 65, Ecelempsie.

29. septembra. Egon Šnale, železniškega uradnika sin, 6½ leta, Starinarska steza št. 1, davica. — Jožef Oblak, delavec, 25 let, Ulice na Grad št. 12, vodenica.

30. septembra. Anton Strojani, delavec, 34 let, Hradeckega vas št. 32, Pneumonia.

V bolnišnici:

27. septembra. Marija Traven, kajzarjeva žena, 53 let, Pyaemia.

28. septembra. Marija Novak, gostilja, 68 let, Marasmus. — Janez Nachtigall, delavec sin, 4 leta, osepnice. — Andrej Košmerl, rešetar, 69 let, Marasmus. — Marija Šiškar, delavčeva hči, 2 leti, Catarrhus intestinalis.

29. septembra. Matija Člep, delavec, 56 let, osepnice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkornost v mm	topločina po Celziju			
7. u. jut.	733 05	+ 8 8	sl. jzap.	megla	
1. 2. u. pop.	734 37	+ 17 0	„	del. jasno	0 00
9. u. zveč.	738 08	+ 8 8	„	jasno	

Zjutraj megla, čez dan skoraj jasno, zvečer in ensivna zarija. Srednja temperatura 11° 0' C., za 2° 8' pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

2. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 25 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 15 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	112 „ 10 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 20 „
Akije avstr.-ogerske banke	879 „ — „
Kreditne akcije	283 „ — „
London	125 „ 65 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 95¼ „
Cesarski cekini	5 „ 93 „
Nemške marke	61 „ 45 „

Tržne cene

dné 1. oktobra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 85	Špeh povojen, kgr.	— 64
Rež, „	4 55	Surovo maslo, „	— 90
Ječmen, „	3 25	Jajce, jedno „	— 2½
Oves, „	2 44	Mleko, liter „	— 8
Ajda, „	4 22	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso, „	4 39	Telečje „	— 50
Koruza, „	4 39	Svinjsko „	— 60
Krompir, „	2 32	Kostrunovo „	— 32
Leča, „	12 —	Pisane „	— 50
Grah, „	13 —	Golob „	— 15
Fižol, „	11 —	Seno, 100 kgr.	2 41
Maslo, kgr.	1 —	Slama, „	1 96
Mast, „	64 —	Drva trda, 4 □ mtr.	6 40
Špeh svež, „	60 —	„ mehka, „	4 10

Kmetovalec.

Gospodarski list s podobami.

Štev. XVIII. tega najboljšega, največjega in največjega slovenskega gospodarskega lista prinaša sledečo vsebino:

Snažite živali! — Kako bi lahko zmanjšali stroške za dninarska dela. — Kompost ali gnoj mešanec. — Šota kot nastil. — Razne reči. — Gospodarske novice. — Vprašanja in odgovori. — Uradne vesti e. kralj. kmetijske družbe kranjske. — Tržne cene. — Inserati.

„Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi poli, ter stane za celo leto 2 gold. Gg. učitelji in šolske knjižnice dobivajo list za polovico cene.

Inserati

(17) priobčeni v „Kmetovalec“ imajo najboljši vseh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmetijskih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljanja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.